

Η εν Χριστώ παιδεία σημαίνει ελευθερία

/ Γνώμες

Του Γιώργου Γκοτζιά, Εκπαιδευτικού

«Ανάθεμα τα γράμματα, Χριστέ, και όπου τα θέλει, ανάθεμα και τον καιρόν και εκείνην την ημέραν, καθ' ην με παρεδώκασινεις το διδασκαλείον».

Με τους παραπάνω στίχους ο Βυζαντινός μοναχός και ποιητής του 12ου αιώνα, Πτωχοπρόδρομος, σαρκάζεται, ταυτοχρόνως όμως εκφράζει έναν διαχρονικό παιδικό και όχι μόνο, λογισμό ως προς τη δυσκολία των μικρών μας φίλων, να εισέλθουν στις σχολικές αίθουσες, αλλά και τη συνέχεια όλης της εκπαιδευτικής τελείωσής τους.

Η αποστειρωμένη παιδεία, η αποκομμένη από τις ελληνορθόδοξες αξίες εκπαίδευση, λειτουργεί ως άλλη γάγγραινα για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας των παιδιών.

Δυναμιτίζοντας τον παιδικό εγκέφαλο με τα «πρέπει» και τα «μη» ενός εκλογικευμένου κοινωνικού περιβάλλοντος, αδυνατούμε να εισέλθουμε, είτε ως γονείς, είτε ως εκπαιδευτικοί, στον θαυμαστό παιδικό κόσμο.

Πόσο μάλλον όταν γίνεται λόγος για την καλλιέργεια της Ορθοδοξίας. Σχολικές επιτροπές, σύγχρονοι παιδαγωγικοί σύλλογοι, Πολιτεία και Εκκλησία, ουκ ολίγες φορές, διασταυρώνουν τα ξίφη τους χωρίς εν τέλη να επιτυγχάνεται κάποιο θετικό αποτέλεσμα.

Αγνοούμε την παιδική ψυχή και τι πραγματικά έχει ανάγκη. Επίσης οι της Εκκλησίας αναπαράγουμε ασυναίσθητα τη ρήση του Χριστού: «Ἄφετετὰ παιδιά καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με...»

Προς τα που τελικά πρέπει να κατευθυνθούν για να τους παρασχεθεί μια παιδεία ισάξια της πίστεως στην οποία συνεχώς αναφερόμαστε;

Ερώτημα δύσκολο και απαιτητικό ως προς τις λύσεις που μπορούν να προταθούν.

Κι όμως, τίποτε δεν είναι δύσκολο, εφόσον προηγηθεί μια εσωτερική προσωπική ενδοσκόπηση.

Ο ίδιος ο Χριστός αποτελεί το ύψιστο πρότυπο της ελευθερίας, δείχνοντας στους μιμητές Του, όπως τονίζει, το παράδειγμα. Ουσιαστικά είναι η αρχή και η οδός όπου μπορεί να βαδίσει ο άνθρωπος.

Εν ολίγοις το μυστικό στην ορθόδοξη παιδεία, δεν είναι η πολλές φορές ανούσια τυπικότητα, αλλά η στροφή προς την ελευθερία, άρα προς Χριστό. Με σύνεση «αγγίζουμε» τον υπέρλογο, στοχεύουμε στην έμπρακτη αγάπη, στην ανεκτικότητα, αλλά και στη διεύρυνση της αλήθειας.

Η παιδική ηλικία προσφέρει απίστευτα ερεθίσματα στον άνθρωπο. Έχοντας ως μέσο την ελευθερία και τα αδελφικά όρια που πρέπει να προστατεύουν την ανθρώπινη μοναδικότητα, τότε επιτυγχάνεται σταδιακά ο πραγματικός «εκχριστιανισμός» των νέων.

Ο χριστιανισμός δεν είναι μια ακόμη θρησκεία. Αφορά μια κατάσταση, μια οικουμενική και ταυτόχρονα μια ατομική αποκάλυψη του Δημιουργού στον άνθρωπο. Έχουμε χρέος να τον διδάξουμε σωστά και πρωτίστως στον ίδιο τον εαυτό μας.